International Initiative for Impact Evaluation

ಸಾರಾಂಶದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕಲಿಕೆ

ನೀರು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

© Dietmut Teijgeman-Hansen / Flickr

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ವರ್ತನಾ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುವುದು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಿಂದ ದೊರೆತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಯಲು ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು

ಸ್ವಚ್ಛ್ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ (SBM) ಮನೆಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಬಯಲು ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಿತು. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿದ್ದರೂ ಜನರು ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ.[1] ಬೇಸಿಗೆಕಾಲ ಬಂದಾಗ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಎದುರಾಗುವುದರಿಂದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಅದರ ಬಳಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಬಿಹಾರದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ.[2]

ವರ್ತನಾ-ವಿಜ್ಞಾನ-ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದೇ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು 2016 ರಲ್ಲಿ, ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್ ಫಾರ್ ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಇವ್ಯಾಲ್ಯೂವೇಷನ್ (3ie) ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ, ಗುಜರಾತ್, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿಯೋಜಿಸಿತು. ಸರಾಸರಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಆದರೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಸ್ವಚ್ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ (Swachh Bharat Mission, SBM) ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡಾ 5% ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.
- ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ತಲುಪಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು.

© Dietmut Teijgeman-Hansen / Flickr

ಸ್ಥಳೀಯ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು

3ie ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಉತ್ತಮ ಅಥವಾ ಸೇವೆಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ, ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಜನರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 1).

3ie ನ ನಾಲ್ಕು ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶೌಚಾಲಯ ಹೊಂದಿರುವ ಜನರು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸದಿರಲು ಏಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅನನ್ಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿಧಾನದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸಂಶೋಧಕರು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಸುವ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರು.

ನಿಯಂತ್ರಿತ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು (ಇದು SBM ಕಾರಣದಿಂದ) ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲು ಇದು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಹಿಂದಿನದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೀರಿ ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಳವು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ. ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಮನೆಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಶೋಧಕರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಕೋಷ್ಟಕ 1: ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ವರ್ತನಾರಹಿತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಹೋಲಿಕೆ

ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ	ವರ್ತನಾರಹಿತ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ
ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಜನರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರ ಗುಂಪುಬಿಎಂ ಚಿತ್ರದ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. स्वच्छ भारत एक कदम स्वच्छता की ओर	ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಿಪಿಎಲ್ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಸಿರು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
ಸಮುದಾಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಏಕೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ.	ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಳಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ

ವಾಟರ್ ಏಯ್ಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಸ್ವಿಸ್ ಫೆಡರಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಅಕ್ವಾಟಿಕ್ ಸೈನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಮೊದಲಿಗೆ, ಜನರು ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ತಂಡವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ನಂತರ, ಈ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ತಂಡವು ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ತಂಡವು ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ರಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಸಭೆಗಳು, ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಗಳು, ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿ, ತಾಯಿಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವರೊಂದಿಗೆ ಅನುಸರಣಾ ಫೋನ್ ಕರೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಬೇಸ್‌ಲೈನ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದ ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 2)

ಕೋಷ್ಟಕ 2: **ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಬಳಸದಿರಲು ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಲಾಗಿದೆ**

ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಕಾರಣ (ಸಮುದಾಯ ನೀಡಿದ್ದು)	ಬಳಸಲಾದ ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ತಂತ್ರ	ಬಳಸದಿರುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆ
ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆ	ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ	ಸಮುದಾಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ವೀಡಿಯೊವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ, ಓರ್ವ ಬಯಲು ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೈತ, ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಬಳಸಲು ಹೇಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ವಿಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ತೊಂದರೆ	ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ನೆನಪಿಸುವ ಸ್ಮರಣ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ನೀಡುವಿಕೆ	ಮನೆ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಬದ್ಧತೆಯ ಪೋಸ್ಟರ್ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಓವರ್‌ಫ್ಲೋ ಅಲಾರಂ ಅಥವಾ ವಾಟರ್ ಕಂಟೇನರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾಪನೆ ಸ್ಟಿಕ್ಕರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮರುಕಳಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕುಂಟಿತ ವಿಶ್ವಾಸ	ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವಿಕೆ	ಫೋನ್ ಕರೆ ಜ್ಞಾಪನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಭಾಗವಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಬಯಲು-ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮರುಕಳಿಸುವಿಕೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

© India Water Portal / Flickr

ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ನಂತರ, ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ತಂಡವು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದೆ.

ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆ ಶೇಕಡಾ 20 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ನಿಯಂತ್ರಣ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಶೇಕಡಾ 15 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ 5 ಶೇಕಡಾವಾರು ಪಾಯಿಂಟ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು SBM ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮೀರಿ ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಮವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ (ಟೇಬಲ್ 3). ಮನೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಗಮನಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗಮನಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಲ್ಲ.

ಅಪಾರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು, ಮಧ್ಯಮವಾಗಿ ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ (ಚಿತ್ರ 1). ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಶೌಚಾಲಯಗಳು ನೈರ್ಮಲ್ಯರಹಿತ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ವಿವರಿಸಿದರು.[3]

ಚಿತ್ರ 1: ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು (ದೊಡ್ಡ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ)

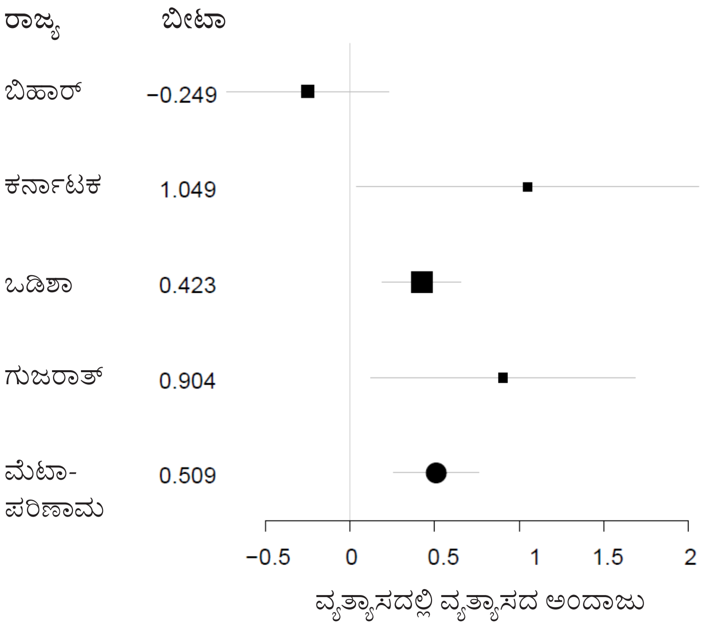

ಕೋಷ್ಟಕ 3: ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯು ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿತು

ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಗ್ರಾಮ ಬದಲಾವಣೆ	ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು	ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ತಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮ
20%	15%	5%

© Trinity Care Foundation / Flickr

ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಬಯಲು-ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿಸುವಿಕೆ

ವರ್ತನಾ-ವಿಜ್ಞಾನ-ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಮನೆಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಗಮನಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಸ್ವಯಂ-ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. SBMನ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೋವಿಡ್-19 ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಭವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಒಂದೇ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ವಿವಿಧ ಜನರು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಕೋವಿಡ್-19 ಹರಡುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.[4] ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆ-ವೆಚ್ಚದ ಸಹಾಯಕವಾದ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕುಸಿತವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದು. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಬಯಲು-ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ-ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬಯಲು ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಗೇ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಬಹುದು.

© Annamaja Segtnan / SuSanA Secretariat

© SuSanA Secretariat / Flickr

ಕಲಿಕೆಯ ಸಾರಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ

ಒಡಿಶಾ, ಗುಜರಾತ್, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಲಸ್ಟರ್-ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್, ಸ್ವಿಸ್ ಫೆಡರಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಅಕ್ವಾಟಿಕ್ ಸೈನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ (ಇಡಬ್ಲ್ಯೂಎಜಿ), ಎಮೋರಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಹೈಜೀನ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರಾಪಿಕಲ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ ನಡೆಸಿವೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ, ಭಾರತೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗಾಂಧಿನಗರ (ಐಐಪಿಹೆಚ್‌ಜಿ), ವಾಟರ್ ಏಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ವರ್ಲ್ಡ್ ವಿಷನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಜಾರಿಗೆ ತಂದವು.

ಲ್ಯಾಟ್ರಿನ್ ಯೂಸ್ ಇನ್ ರೂರಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಅನ್ನು 3ie ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ ಅಂಡ್ ಮೆಲಿಂಡಾ ಗೇಟ್ಸ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ, ದಯವಿಟ್ಟು https://www.3ieimpact.org/our-work/water-sanitation-and-hygiene/promoting-latrine-use-rural-india-evidence-programme ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ.

ಈ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರವನ್ನು ಜೇನ್ ಹಮ್ಮೇಕರ್ ಮತ್ತು ಷಾರ್ಲೆಟ್ ಲೇನ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ, ದೋಷಗಳು ಮತ್ತು ಲೋಪಗಳಿಗೆ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಇದನ್ನು ಆಕರ್ಷ್ ಗುಪ್ತಾ ಮತ್ತು ಅನುಶ್ರುತಿ ಗಂಗೂಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂತಿಮ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

[1] ಆಶಿಶ್, ಎನ್ ಕೆ, ದೇಸ್ಪಾಂಡೆ, ಡಿ, ಹಥಿ, ಪಿ, ಕಪೂರ್, ಎ, ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ್, ಎನ್, ವ್ಯಾಸ್, ಎಸ್, ಸ್ಪಿಯರ್ಸ್, ಡಿ ಮತ್ತು ಕಾಫ್ಫೇಯ್, ಡಿ, 2019. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ: 2014-2018

[2] ಅಪ್ರಕಟಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು..

[3] ಅಪ್ರಕಟಿತ ವರದಿ.

[4] ಲೇನ್, ಸಿ, ಖತುವಾ, ಎಸ್ ಮತ್ತು ಕಾರುಸೋ, ಬಿ, 2020. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ನಡವಳಿಕೆ-ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾಹಿತಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಉಪಯೋಗ: ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಒಂದು ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ.

3ie

ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್ ಫಾರ್ ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಎವಲ್ಯುವೇಶನ್ (3ie) ಎನ್ನುವುದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅನುದಾನ ನೀಡುವ ಎನ್ಜಿಒ ಆಗಿದೆ, ಇದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ-ಮಾಹಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಏನು, ಯಾರಿಗಾಗಿ, ಹೇಗೆ, ಏಕೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉನ್ನತ-ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪುರಾವೆಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ನೀತಿ-ಸಂಬಂಧಿತ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ

3ie ನ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ, info@3ieimpact.org ಅನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ.

3ieimpact.org

ಜೂನ್ 2021

@3ieNews | /3ieimpact | 3ieimpact | /company/3ieimpact | /3ievideos